

Lisätiedot:

vt. opetuspäällikkö / projektiasiantuntija Elina Taipalus, puh. 040 653 0394
suunnittelija Henna Turunen, puh. 050 382 6265
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Kaupunginhallitus hyväksyi suomenkielisen alakoulun tarveselvityksen kokouksessaan [8.11.2021 \(§ 241\)](#).

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta hyväksyi käyttäjien laatiman esi- ja perusopetuksen pedagogisen suunnitelman [1.3.2023 \(§ 15\)](#). Pedagoginen suunnitelma on laadittu siten, että sitä voidaan käyttää esiopetuksen ja alakoulun suunnittelussa lähtötietona. Mikäli rakennettavaan kiinteistöön sijoittuu muitakin toimintoja, pedagogista suunnitelmaa on tarpeen laajentaa monitoimijatalon toiminnalliseksi suunnitelmaksi.

Kaupunginvaltuusto vahvisti kokouksessaan [28.08.2023 § 45](#) uuden suomenkielisen koulukeskuksen investointihankkeen valmistelun lähtötietojen periaatepäätökset. Suomenkielinen koulukeskus sijoitetaan nykyisen uimahallin alueelle, koulukeskus suunnitellaan esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 kouluksi. Lisäksi rakennushankkeen yhteydessä selvitetään uimahallin sijoittamista koulurakennuksen yhteyteen.

Tarveselvityksen päivityksen lähtökohdat

Keväällä 2024 kaupunki teetti uuden väestöennusteen MDI:ltä. Väestöennuste on yksi tarveselvityksen keskeisimmistä lähtötiedoista ja vaikuttaa suoraan hankkeen aikataulupaineeseen ja laajuuteen. Käyttäjät ovat päivittäneet vuonna 2021 hyväksytyyn tarveselvityksen (**liitteenä**) ajantasaiseksi vastaamaan uutta väestöennustetta. Selvityksessä on huomioitu suomen- ja vieraskielisten 6–12-vuotiaiden lasten määrän ennakoitu kehitys sekä tarkasteltu erikseen vieraskielisten lasten osuutta ja vaikutusta oppilasmäärän kehitykseen. Selvityksessä on otettu huomioon ajankohtaiset muutokset, kuten oppimisen tuen kasvavat ja muuttuvat tarpeet.

Kauniainen osallistui kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun 2022–2024, mutta valtakunnan tasolla jatkosta ei ole vielä päätöstä. Siksi tarveselvityksessä esikoululaiset on rajattu 6-vuotiaisiin.

Tarveselvityksen päivitys on tehty huomioiden kaupunginvaltuuston [28.08.2023 § 45](#) tekemä periaatepäätös uuden esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulun uuden rakentamisesta uimahallin alueelle. Tämän myötä tarveselvityksestä on karsittu vaihtoehtoiset ratkaisut sekä niiden vertailu. Vaihtoehtoiset ratkaisut -osiossa on kuitenkin sisällytetty maininta siitä, että jos suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä näyttää ennusteista huolimatta laskusuuntaiselta, on syytä arvioida, onko uuden koulurakennuksen rakentaminen edelleen perusteltua, tai voisiko sen kokoa joustavasti mukauttaa tarpeen mukaan. Koska pitkän aikavälin väestöennusteet voivat muuttua,

tulevaisuuden tilasuunnittelussa on tärkeää löytää joustavia, markkinoilla saatavilla olevia ratkaisuja. Koulun tilojen elinkaari voidaan suunnitella siten, että alkuvaiheessa rakennetaan tilat vain sen hetkisen oppilasmäärän mukaan, ja tiloja voidaan lisätä todellisen tarpeen kasvaessa. Tämä on rakennusteknisesti mahdollista ja hyvä huomioida päätöksenteossa, sillä koulun laajuuden mukautuminen elinkaaren aikana mahdollistaisi myös taloudellisen optimoinnin.

Lisäksi tarveselvityksessä tuodaan esiin, että oppilasmäärää voidaan tasapainottaa rajoittamalla espoolaisten oppilaiden ottamista Kauniaisten peruskouluun. Nykytilanteessa Kauniaisten peruskoulun alaluokilla on kuitenkin pieni määrä espoolaisia (noin 6 %), ja heistä osa on saanut koulupaikan kauniaislaisena mutta muuttanut myöhemmin Espooseen.

Tarveselvityksen johtopäätöksissä todetaan, että jos oppilasmäärä ei kehitykään ennustetusti, kaupungin heikentynyt taloudellinen kantokyky huomioiden on arvioitava uudelleen koulun sijaintia ja laajuutta sekä mahdollisuutta Mäntymäen koulukiinteistön osittaiseen purkuun ja laajennukseen. Koulun rakennuslaajuus tulee tarkistaa vielä ennen hankesuunnittelun kilpailutusta. Sivistys- ja hyvinvointitoimen asiantuntijat seuraavat ja arvioivat oppilasmäärän kehitystä, jotta mahdollisiin muutoksiin voidaan reagoida ajoissa. Tämä edellyttää suunnittelun ja toteutuksen joustavuutta, kuten tilaohjelman päivitysmahdollisuutta, laajennettavuutta tai tilojen monikäyttöisyyttä.

Kaikki tarveselvitykseen tehdyt päivitykset ja muutokset on merkitty *kursiivilla*. Tarveselvityksen yhteydessä on suoritettu lapsivaikutusten arviointi (**oheismateriaalina**), jossa on huomioitu hankkeen vaikutuksia eri näkökulmista, kuten lasten oppimismahdollisuuksista, hyvinvoinnista, turvallisuudesta ja osallisuudesta.

Alustavat kustannusarviot

Tarveselvityksessä alustavat kustannusarviot on laadittu 4-sarjaiselle ja 5-sarjaiselle koululle MDI:n vuoden 2024 väestöennusteen keskivahvan ja vahvan kehityksen mukaisesti:

- 4-sarjainen koulu (689 oppilasta): 8270 bruttoneliötä, kustannusarvio noin 41 M€.
- 5-sarjainen koulu (732 oppilasta): 8880 bruttoneliötä, kustannusarvio noin 44 M€.

Mitoitus- (8 hym² per oppilas) ja kustannuslaskelmat (5000 €/bruttoneliö) perustuvat valtuuston vuoden 2023 periaatepäätöksen yhteydessä esitettyihin arvioihin, ja tarkistuksen mukaan ne ovat vuonna 2025 edelleen samalla tasolla.

Tilaohjelma

Osana tarveselvityksen päivittämistä on laadittu tilaohjelma (**liitteenä**) kolmelle sarjavaihtoehdolle: 4-sarjaiselle, 5-sarjaiselle sekä välimallina 4–5-sarjaiselle rakenteelle. Lisäksi tilaohjelmaan on sisällytetty tilamäärien vertailu 4- ja 5-sarjaisen ratkaisun välillä sen havainnollistamiseksi, kuinka tilatarpeet muuttuvat oppilasmäärän kasvaessa ja miten eri ratkaisut vastaavat tähän muutokseen.

4-sarjainen tilaohjelma perustuu MDI:n (2024) keskivahvaan ennusteeseen (689 oppilasta). Käyttäjät kuitenkin arvioivat, että tämä oppilasmäärä on liian suuri

nelisarjaiselle rakenteelle (eli neljän rinnakkaisluokan mallille). Jotta kaikki oppilaat mahtuisivat, ryhmäkoon tulisi olla 25. Tilaohjelmassa yleisopetuksen ryhmäkooksi on määritelty 20 oppilasta, koska tämä pienempi ryhmäkoko mahdollistaa tilan myös integraatiolle ja valmistavan opetuksen oppilaille. Näin ollen nelisarjainen rakenne on liian pieni.

5-sarjainen tilaohjelma perustuu MDI:n vahvaan ennusteeseen (732 oppilasta). Tässä vaihtoehdossa yleisopetuksen ryhmäkooksi on määritelty 20 oppilasta, jolloin tilaa jää myös integraatiolle ja valmistavan opetuksen oppilaille. Viisarjainen rakenne mahdollistaa joustavuutta oppilasmäärän muutoksiin, mutta oppilasmäärän kasvu vahvan ennusteen mukaisesti on epävarmaa.

4–5-sarjainen ratkaisu perustuu keskivahvaan skenaarioon (689 oppilasta). Tässä ratkaisussa on jollakin vuosiluokalla 5 rinnakkaisluokkaa ja muilla keskimäärin 4. Yleisopetuksen ryhmissä tulee olla tilaa integraatio-oppilaille. Käyttäjät arvioivat, että keskivahvan ennusteen oppilasmäärä ei mahdu nelisarjaiseen rakenteeseen, ellei ryhmäkooksi aseteta enimmäismäärää 25 oppilasta, mikä ei ole ideaalinen ratkaisu. Toisaalta oppilasmäärä ei ole riittävä täysin 5-sarjaiseksi kouluksi.

Tilojen mitoituksen lähtökohtia

Koulun liikuntasalin alustavassa mitoituksessa (924 m²) on huomioitu kaupungin liikuntapalveluiden tarpeet sekä eri lajien mitoitusuusosuudet.

Ruokasalin koon arvioimisessa (290–340 m²) on käytetty vertailutietona Granhultin kouluyksikön ruokasalin kokoa (282 m²).

Tilaohjelmaa tarkennetaan edelleen hankesuunnitteluvaiheessa käyttäjien ja asiantuntijoiden arvioiden perusteella.

Hankkeen jatko

Kauniaisten kaupungin rakennusinvestointihankkeen toteutusohjeen (**oheismateriaalina**) mukaan tarveselvitys etenee käyttäjävaliokunnan käsittelyn jälkeen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Toteutusohjeen mukaan merkittävässä hankkeissa tarveselvityksestä pyydetään yhdyskuntavaliokunnalta lausunto. Koska tilakeskuksen asiantuntijat ovat osallistuneet tarveselvityksen päivitykseen, muun muassa kustannustason arviointiin, ja koska tarveselvityksen lähtökohtana on uudisrakennus valtuuston päättämän sijainnin mukaan sekä väestöennusteeseen perustuva laajuuden tarkastelu oppilasmäärän kehityksen arvion perusteella, katsotaan riittäväksi, että valmistelu lähetetään yhdyskuntavaliokunnalle tiedoksi.

Hanke etenee tarveselvityksen hyväksymisen ja tilaohjelman laatimisen jälkeen hankesuunnittelun kilpailutusvaiheeseen.

Hankesuunnitelman hyväksymiskäsittelyn yhteydessä tehdään myös päätös uimahallin ratkaisusta ja budjetista.

Hankkeen alustava aikataulu on esitetty **oheismateriaalina** (ei julkaista).

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta hyväksyy päivitetyn tarveselvityksen ja tilaohjelman sekä lähettää ne tiedoksi

yhdyskuntavaliokunnalle.

Valiokunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy tarveselvityksen ja kehottaa sivistys- ja hyvinvointitoimea päivittämään tilaohjelmaa oppilasmäärän kehityksen mukaisesti sekä varmistamaan suunnittelun ja toteutuksen joustavuuden.

.....

Puheenjohtaja Heikki Kurkela esitti, että seuraava kappale korvaa päätösesityksen toisen kappaleen:

”Valiokunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy tarveselvityksen sekä tilaohjelman ja toteuttaa valtuuston päätöksen mukaisesti uuden koulurakennuksen uimahallin tontille 5 sarjaisena.”

Valiokunta oli esityksestä yksimielinen.

Päätös:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta hyväksyy päivitetyn tarveselvityksen ja tilaohjelman sekä lähettää ne tiedoksi yhdyskuntavaliokunnalle.

Valiokunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy tarveselvityksen sekä tilaohjelman ja toteuttaa valtuuston päätöksen mukaisesti uuden koulurakennuksen uimahallin tontille 5 sarjaisena.

Liitteet:

Suomenkielisen esiopetuksen ja perusopetuksen alaluokkien kiinteistön tarveselvitys (päivitetty 2/2025)

Tilaohjelma (2/2025)

Oheismateriaali:

Koulu- ja päiväkotiverkkotoimikunnan raportti (KH 8.6.2020)
Kauniaisten kaupungin rakennusinvestointihankkeen vaiheet
Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)
EI JULKAISTA - Alustava hankeaikataulu
EI JULKAISTA - Mäntymäen koulukiinteistön korjausvelat

Jakelu:

Yhdyskuntavaliokunta
Kaupunginhallitus